

ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪRA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

SPRENDIMAS DĖL UAB „JUDEX“ VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TIEKIMO GRANDINĖJE DRAUDIMO ĮSTATYMO REIKALAVIMAMS

2024 m. rugpjūčio 21 d.

Vilnius

Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) 2024 m. rugpjūčio 21 d. rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą dėl UAB „Judex“ (toliau – Pirkėjas) padarytų draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų, numatytų Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Agentūra nustatė:

2023 m. gegužės 24 d. buvo atlikta Pirkėjo administracinė patikra (administracinės patikros aktas Nr. APA-12.7 K-75), kurios metu buvo nustatyta, kad Pirkėjas galimai vėlavo atsiskaityti žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjams.

Administracinės patikros rezultatų pagrindu Pirkėjo atžvilgiu buvo inicijuotas pažeidimo tyrimas dėl Pirkėjo galimai atliktų draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų, numatytų Įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01). Apie pradėtą pažeidimo tyrimą Pirkėjas buvo informuotas 2023 m. rugpjūčio 30 d. Agentūros raštu Nr. 2A-12.1 E-848.

Agentūros 2024 m. liepos 19 d. pranešime dėl pažeidimo tyrimo užbaigimo ir bylos nagrinėjimo Nr. 2A-12.1 E-560 (toliau – Pranešimas) pateikta išvada, kad Pirkėjas, esant nereguliariam produktų tiekimui, iš 5 (penkių) žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų pirkė žemės ūkio ir maisto produktus, už kuriuos pagal tiekėjų išrašytas 5 (penkias) PVM sąskaitas–faktūras vėlavo atsiskaityti nuo 4 iki 83 kalendorinių dienų ir taip pažeidė Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Agentūra išsiuntė Pranešimą Pirkėjui registruotu laišku ir informavo apie galimybę pateikti savo paaiškinimus dėl Pranešime nurodytų tyrimo išvadų. Pirkėjas paaiškinimų dėl Pranešime nurodytų tyrimo išvadų nepateikė.

Agentūra konstatuoja:

Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad draudžiamu nesąžiningos prekybos praktikos veiksmu, nurodytu Įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), laikomi tokie prekybos veiksmai, kai juose dalyvauja žemės ūkio ir maisto produktus parduodantys tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus sudaro nuo 1 Eur iki 350 mln. Eur, ir kai žemės ūkio ir maisto produktus perka pirkėjai, nepriklausomai nuo jų metinės apyvartos per praėjusius finansinius metus dydžio.

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 11 dalį žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjais laikomi fiziniai ar juridiniai asmenys, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, taip pat tokių asmenų grupės arba Europos Sąjungoje veikiančios viešieji subjektai, perkantys žemės ūkio ir (ar) maisto produktus.

Pirkėjas yra įsisteigęs Lietuvos Respublikoje, pagrindinė veikla – šaldytų maisto produktų gamyba. Šiai veiklai vykdyti Pirkėjas iš tiekėjų perka žemės ūkio ir maisto produktus, todėl Pirkėjas atitinka Įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje įtvirtintą žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo sąvoką.

Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 15 dalimi, žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjais laikomi žemės ūkio ir (ar) maisto produktų gamintojai arba fiziniai ar juridiniai asmenys, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, parduodantys žemės ūkio ir (ar) maisto produktus.

Nagrinėjamu atveju tiekėjai Pirkėjui tiekė žemės ūkio ir maisto produktus, todėl jie atitinka Įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje įtvirtintą žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjo sąvoką. Šių tiekėjų metinės apyvartos 2022 m. buvo:

- 1) [DUOMENYS NESKELBTINI] – [DUOMENYS NESKELBTINI]
Eur.;
- 2) [DUOMENYS NESKELBTINI] – [DUOMENYS NESKELBTINI]
Eur;
- 3) [DUOMENYS NESKELBTINI] – [DUOMENYS NESKELBTINI]
Eur.;
- 4) [DUOMENYS NESKELBTINI] – [DUOMENYS NESKELBTINI]
Eur.;
- 5) [DUOMENYS NESKELBTINI] – [DUOMENYS NESKELBTINI] Eur.

Taigi tiekėjų metinės apyvartos buvo didesnės už 1 Eur, tačiau neviršijo 350 mln. Eur, todėl atsižvelgiant į tai, Pirkėjo veiksmai vertintini Įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalių aspektu (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Kaip matyti iš Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkto (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01) žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams draudžiama už greitai gendančius žemės ūkio ir maisto produktus atsiskaityti ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų (į jas įskaitant ir

šių produktų įkainojimo trukmę), nuo produktų pristatymo dienos arba ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų (į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę), nuo mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė.

Pirkėjas iš [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d., pirko 457,40 kg atšaldytos kiaulienos kotletinės mėsos už 1 245,27 Eur sumą su PVM. Už šią produkciją buvo atsiskaityta 2023 m sausio 12 d., tą patvirtina AB „Luminor“ banko išrašas [DUOMENYS NESKELBTINI]. Krovinio važtaraštis pateiktas nebuvo, PVM sąskaitoje faktūroje Pirkėjas pasirašė, kad prekes gavo.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad pagal Pirkėjo ir [DUOMENYS NESKELBTINI] sudarytą rašytinę pirkimo–pardavimo sutartį nebuvo susitarta dėl reguliarius produktų tiekimo. Produktai buvo perkami pagal Pirkėjo poreikį, dėl konkrečių produktų, jų kiekio ir kainos buvo susitariama produktų užsakymo metu. Sutartyje nebuvo nustatytas produktų tiekimo grafikas, taip pat nebuvo kitų sąlygų, kurios leistų manyti, kad produktų tiekimas gali būti laikytinas reguliariu. Pagal nustatytąsias faktines aplinkybes darytina išvada, kad šiuo atveju produktų pristatymas laikytinas nereguliariu, todėl vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), atsiskaitymo terminas turi būti skaičiuojamas nuo produktų pristatymo dienos arba nuo mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė. Pirkėjas pažeidimo tyrimo metu produktų pristatymo važtaraščio nepateikė. Tiekėjas [DUOMENYS NESKELBTINI] Agentūrai paaiškino, kad krovinio važtaraščiai nėra išrašomi. Pirkėjo pateiktoje PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytoje 2022 m. lapkričio 23 d., nurodyta, kad produktai buvo išgabenti 2022 m. lapkričio 23 d., tačiau kada produktai buvo pristatyti Pirkėjui, nenurodyta. Kiti rašytiniai dokumentai, kurie turėtų įrodomosios reikšmės produktų pristatymo momentui, pateikti nebuvo. Darytina išvada, kad tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] PVM sąskaitos faktūros [DUOMENYS NESKELBTINI] išrašymo diena – 2022 m. lapkričio 23 d. yra mokėtinos sumos nustatymo diena. Atsižvelgiant į tai, atsiskaitymo terminas skaičiuotinas nuo mokėtinos sumos nustatymo dienos – 2022 m. lapkričio 23 d.

Pirkėjas iš tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] pirko atšaldytą kiaulienos kotletinę mėsą, vadovaujantis Rekomendacinio pobūdžio greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 3D-640 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų tvarkos aprašo ir Rekomendacinio pobūdžio greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Greitai gendančių produktų sąrašas), šviežia, atšaldyta kiaulių mėsa yra priskiriama prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų. Vadovaujantis

Žemės ūkio ir maisto produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų tvarkos apraše, patvirtintame pirmiau minėtu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu (toliau – Greitai gendančių produktų aprašas), nurodytais žemės ūkio ir maisto produktų pobūdį apibrėžiančiais kriterijais, tokiais kaip produktų laikymo sąlygos, supakavimo būdas, atšaldyta kiaulienos kotletinė mėsa per 30 kalendorinių dienų gali tapti netinkama sunaudoti ar parduoti, taip pat PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI] nurodytas produkto galiojimo terminas yra trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų (tinka vartoti iki 2022 m. lapkričio 27 d.), todėl darytina išvada, kad atšaldyta kiaulienos kotletinė mėsa yra priskirtina prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nustatyta, tai yra esant nereguliariam produktų tiekimui ir kai produktai yra greitai gendantys, Pirkėjas turėjo atsiskaiyti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo mokėtinios sumos už produktus nustatymo dienos.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad mokėtinios sumos nustatymo diena – 2022 m. lapkričio 23 d., todėl Pirkėjas su tiekėju turėjo atsiskaiyti ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 23 d., tačiau su tiekėju buvo atsiskaiyta 2023 m. sausio 12 d., tai yra per 50 kalendorinių dienų, tokiu būdu **Pirkėjas pavėlavo atsiskaiyti 20 kalendorinių dienų ir padarė draudžiamą nesąžiningos prekybos veiksmą, numatytą Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte** (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Pirkėjas iš [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 21 d., pirko 3 000 kg nuluptų bulvių už 1 815,00 Eur sumą su PVM. Už šią produkciją atsiskaiyta 2023 m. kovo 13 d., tą patvirtina AB „Luminor“ banko mokėjimo nurodymas [DUOMENYS NESKELBTINI]. Krovinio važtaraštis pateiktas nebuvo, PVM sąskaitoje faktūroje Pirkėjas pasirašė, kad produktus gavo, tačiau produktų pristatymo data nenurodyta.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad pagal Pirkėjo ir [DUOMENYS NESKELBTINI] sudarytą rašytinę pirkimo–pardavimo sutartį nebuvo susitarta dėl reguliaraus produktų tiekimo. Produktai buvo perkami pagal poreikį, dėl produktų asortimento, kiekio ir kainos buvo susitariama iš anksto. Sutartyje nėra nustatytas produktų tiekimo grafikas, taip pat nėra kitų sąlygų, kurios leistų manyti, kad produktų tiekimas yra laikytinas reguliariu. Pagal nustatytąsias faktines aplinkybes darytina išvada, kad šiuo atveju produktų tiekimas laikytinas nereguliariu, todėl vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), atsiskaiymo terminas turi būti skaičiuojamas nuo produkcijos pristatymo dienos arba nuo mokėtinios sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė.

Pirkėjas pažeidimo tyrimo metu nepateikė produktų pristatymo važtaraščių. Pirkėjo pateiktoje PVM sąskaitoje-faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytoje 2022 m. lapkričio 21 d., Pirkėjas pasirašė, kad produktus gavo, tačiau produktų pristatymo Pirkėjui data nenurodyta. Kiti rašytiniai dokumentai, kurie turėtų įrodomosios reikšmės produktų pristatymo momentui, pateikti nebuvo. Darytina išvada, kad tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] PVM sąskaitos faktūros [DUOMENYS NESKELBTINI] išrašymo diena – 2022 m. lapkričio 21 d. yra mokėtinios sumos nustatymo diena. Produkcijos pristatymo momentas nebuvo įtvirtintas jokiais rašytiniais dokumentais, todėl negalima nustatyti, kada produkcija buvo pristatyta Pirkėjui. Atsižvelgiant į tai, atsiskaitymo terminas skaičiuotinas nuo mokėtinios sumos už produktus nustatymo dienos – 2022 m. lapkričio 21 d.

Pirkėjas iš tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] pirko nuluptas bulves. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų sąrašu, bulvės yra priskirtinos prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų apraše nurodytais žemės ūkio ir maisto produktų pobūdį apibrėžiančiais kriterijais, tokiais kaip produktų laikymo sąlygos, supakavimo būdas, nuluptos bulvės per 30 kalendorinių dienų gali tapti netinkamomis sunaudoti ar parduoti. Todėl darytina išvada, kad luptos bulvės yra priskirtinos prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nustatyta, tai yra esant nereguliariam produktų tiekimui ir kai produktai yra greitai gendantys, Pirkėjas turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo produktų mokėtinios sumos nustatymo dienos.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad mokėtinios sumos nustatymo diena – 2022 m. lapkričio 21 d., todėl Pirkėjas su tiekėju turėjo atsiskaityti ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 21 d., tačiau su tiekėju atsiskaityta buvo 2023 m. kovo 13 d., tai yra per 112 kalendorinių dienų, tokiu būdu **Pirkėjas pavėlavo atsiskaityti 82 kalendorines dienas ir padarė draudžiamą nesąžiningos prekybos veiksmą, numatytą Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte** (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Pirkėjas iš [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 24 d., pirko 1 500 kg nuluptų bulvių už 925,65 Eur sumą su PVM. Už šiuos produktus atsiskaityta 2023 m. kovo 17 d., tą patvirtina AB „Luminor“ banko mokėjimo nurodymas [DUOMENYS NESKELBTINI]. Krovinio važtaraštis pateiktas nebuvo. PVM sąskaitoje faktūroje Pirkėjas pasirašė, kad produktus gavo, tačiau produktų pristatymo data nenurodyta.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad pagal Pirkėjo ir [DUOMENYS NESKELBTINI] sudarytą rašytinę pirkimo–pardavimo sutartį nebuvo susitarta dėl reguliaraus produktų tiekimo,

produktai buvo perkami pagal poreikį, dėl produktų asortimento, kiekio ir kainos buvo susitariama užsakymo metu. Sutartyje nėra nustatytas produktų tiekimo grafikas, taip pat nėra kitų sąlygų, kurios leistų manyti, kad produktų tiekimas yra laikytinas reguliariu. Pagal nustatytąsias faktines aplinkybes darytina išvada, kad šiuo atveju produkcijos pristatymas laikytinas nereguliariu, todėl vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), atsiskaitymo terminas turi būti skaičiuojamas nuo produkcijos pristatymo dienos arba nuo mokėtinios sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė.

Pirkėjas pažeidimo tyrimo metu nepateikė produkcijos pristatymo važtaraščio. Pirkėjo pateiktoje PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytoje 2022 m. lapkričio 24 d., Pirkėjas pasirašė, kad produktus gavo, tačiau produktų pristatymo Pirkėjui data nenurodyta. Kiti rašytiniai dokumentai, kurie turėtų įrodomosios reikšmės produktų pristatymo momentui, pateikti nebuvo. Darytina išvada, kad tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] PVM sąskaitos faktūros [DUOMENYS NESKELBTINI] išrašymo diena – 2022 m. lapkričio 24 d. yra mokėtinios sumos nustatymo diena. Atsižvelgiant į tai, atsiskaitymo terminas skaičiuotinas nuo mokėtinios sumos už produktus nustatymo dienos – 2022 m. lapkričio 24 d.

Pirkėjas iš tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] pirko nuluptas bulves. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų sąrašu, bulvės yra priskirtinos prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų apraše nurodytais žemės ūkio ir maisto produktų pobūdį apibrėžiančiais kriterijais, tokiais kaip produktų laikymo sąlygos, supakavimo būdas, perdirbimo būdas, bulvės per 30 kalendorinių dienų gali tapti netinkamais sunaudoti ar parduoti, todėl darytina išvada, kad nuluptos bulvės yra priskirtinos prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nustatyta, tai yra esant nereguliariam produktų tiekimui ir kai produktai yra greitai gendantys, Pirkėjas turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo produktų mokėtinios sumos dienos nustatymo dienos.

Taigi Pirkėjas, įsigijęs nuluptas bulves, turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo šių produktų mokėtinios sumos nustatymo dienos. Tyrimo metu nustatyta, kad mokėtinios sumos nustatymo diena – 2022 m. lapkričio 24 d., todėl Pirkėjas su tiekėju turėjo atsiskaityti ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 24 d., tačiau su tiekėju atsiskaityta buvo 2023 m. kovo 17 d., tai yra per 113 kalendorinių dienų, tokiu būdu **Pirkėjas pavėlavo atsiskaityti 83 kalendorines dienas ir padarė draudžiamą nesąžiningos prekybos veiksmą, numatytą Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte** (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Pirkėjas iš [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d., pirko 900 kg vanilės skonio desertinės varškės

už 2 395,80 Eur sumą su PVM. Už šią produkciją atsiskaityta 2022 m. gruodžio 27 d., tą patvirtina AB „Luminor“ banko mokėjimo nurodymas [DUOMENYS NESKELBTINI]. Krovinio važtaraštis pateiktas nebuvo, PVM sąskaitoje faktūroje Pirkėjas pasirašė, kad prekes gavo, tačiau produktų pristatymo data nėra nurodyta.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad Pirkėjo ir [DUOMENYS NESKELBTINI] sudarytoje rašytinėje pirkimo–pardavimo sutartyje nebuvo susitarta dėl reguliaraus produkcijos tiekimo. Produktai buvo perkami pagal Pirkėjo poreikį iš anksto raštiškai suderinus asortimentą, kokybinius parametrus ir kainas. Sutartyje nėra nustatytas produktų tiekimo grafikas, taip pat nėra kitų sąlygų, kurios leistų manyti, kad produktų tiekimas yra laikytinas reguliariu. Pagal nustatytąsias faktines aplinkybes darytina išvada, kad šiuo atveju produkcijos pristatymas laikytinas nereguliariu, todėl vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), atsiskaitymo terminas turi būti skaičiuojamas nuo produkcijos pristatymo dienos arba nuo mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė.

Pirkėjas pažeidimo tyrimo metu nepateikė produkcijos pristatymo važtaraščių. Pirkėjo pateiktoje PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytoje 2022 m. lapkričio 23 d., Pirkėjas pasirašė, kad produktus gavo, tačiau produktų pristatymo Pirkėjui data nenurodyta. Kiti rašytiniai dokumentai, kurie turėtų įrodomosios reikšmės produktų pristatymo momentui, pateikti nebuvo. Darytina išvada, kad tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] PVM sąskaitos faktūros [DUOMENYS NESKELBTINI] išrašymo diena – 2022 m. lapkričio 23 d., yra mokėtinos sumos nustatymo diena. Atsižvelgiant į tai, atsiskaitymo terminas skaičiuotinas nuo mokėtinos sumos už produktus nustatymo dienos – 2022 m. lapkričio 23 d.

Pirkėjas iš tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] pirko vanilės skonio desertinę varškę. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų sąrašu, sūriai ir varškė, kurių tinkamumo vartoti terminas nurodytas ant pakuotės arba lydimousiųose raštuose neviršija 30 kalendorinių dienų, yra priskirtini prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų. PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytoje 2022 m. lapkričio 23 dieną, nurodyta, kad vanilės skonio desertinės varškės tinkamumo vartoti terminas yra 2022 m. gruodžio 5 d. Taigi tinkamumo vartoti terminas yra trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų, todėl darytina išvada, kad vanilės skonio desertinė varškė yra priskirtina prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nustatyta, tai yra esant nereguliariam produktų tiekimui ir kai produktai yra greitai gendantys, Pirkėjas turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo produktų mokėtinos sumos nustatymo dienos.

Pirkėjas, įsigijęs vanilės skonio desertinę varškę, turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo šio produkto mokėtinios sumos nustatymo dienos. Tyrimo metu nustatyta, kad mokėtinios sumos nustatymo diena – 2022 m. lapkričio 23 d., todėl Pirkėjas su tiekėju turėjo atsiskaityti ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 23 d., tačiau su tiekėju atsiskaityta buvo 2022 m. gruodžio 27 d., tai yra per 34 kalendorines dienas, tokiu būdu **Pirkėjas pavėlavo atsiskaityti 4 kalendorines dienas ir padarė draudžiamą nesąžiningos prekybos veiksmą, numatytą Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte** (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Pirkėjas iš [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d., pirko 25 kg šviežios plonintos viščiukų broilerių filė už 885,12 Eur sumą su PVM. Už šią produkciją atsiskaityta 2022 m. gruodžio 27 d., tą patvirtina AB „Luminor“ banko mokėjimo nurodymas [DUOMENYS NESKELBTINI]. Krovinio važtaraštis pateiktas nebuvo, PVM sąskaitoje faktūroje Pirkėjas pasirašė, kad produktus gavo, tačiau produktų pristatymo data nėra nurodyta.

Pažeidimo tyrimo metu buvo nustatyta, kad pagal Pirkėjo ir [DUOMENYS NESKELBTINI] sudarytą rašytinę pirkimo–pardavimo sutartį nebuvo susitarta dėl reguliaraus produktų tiekimo. Pirkėjas kiekvieną kartą produktus užsako telefonu, arba elektroniniu paštu, nurodydamas pageidaujamų produktų asortimentą ir kiekį. Sutartyje nėra nustatytas produktų tiekimo grafikas, taip pat nėra kitų sąlygų, kurios leistų manyti, kad produktų tiekimas yra laikytinas reguliariu. Pagal nustatytąsias faktines aplinkybes darytina išvada, kad šiuo atveju produkcijos pristatymas laikytinas nereguliariu, todėl vadovaujantis Įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), atsiskaitymo terminas turi būti skaičiuojamas nuo produkcijos pristatymo dienos arba nuo mokėtinios sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė.

Pirkėjas pažeidimo tyrimo metu nepateikė produkcijos pristatymo važtaraščių, tiekėjas [DUOMENYS NESKELBTINI] paaiškino, kad krovinio vežimo duomenys yra nurodyti teikiamojoje PVM sąskaitoje faktūroje. Pirkėjo pateiktoje PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytoje 2022 m. lapkričio 23 d., nurodyta produktų pakrovimo ir perkrovimo data 2022 m. lapkričio 23 diena, tačiau nenurodyta, kada produkcija pristatyta Pirkėjui. Kiti rašytiniai dokumentai, kurie turėtų įrodomosios reikšmės produktų pristatymo momentui, pateikti nebuvo. Darytina išvada, kad tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] PVM sąskaitos faktūros [DUOMENYS NESKELBTINI] išrašymo diena – 2022 m. lapkričio 23 d. yra mokėtinios sumos nustatymo diena. Produktų pristatymo momentas nebuvo įtvirtintas jokiais rašytiniais dokumentais, todėl negalima nustatyti, kada produktai buvo pristatyti Pirkėjui, atsižvelgiant į tai, atsiskaitymo terminas skaičiuotinas nuo mokėtinios sumos nustatymo dienos – 2022 m. lapkričio 23 d.

Pirkėjas iš tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] pirko šviežią plonintą viščių broilerių filė. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų sąrašu šviežia, atšaldyta naminių paukščių mėsa yra priskirtina prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų. Vadovaujantis Greitai gendančių produktų apraše nurodytais žemės ūkio ir maisto produktų pobūdį apibrėžiančiais kriterijais, tokiais kaip produktų laikymo sąlygos, supakavimo būdas, atšaldyta naminių paukščių mėsa per 30 kalendorinių dienų gali tapti netinkama sunaudoti ar parduoti. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad PVM sąskaitoje faktūroje [DUOMENYS NESKELBTINI] nurodytas šviežios plonintos viščių broilerių filė galiojimo terminas yra trumpesnis kaip 30 kalendorinių dienų (tinka vartoti iki 2022 m. lapkričio 27 d.), todėl darytina išvada, kad šviežia ploninta viščių broilerių filė yra priskirtina prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nustatyta, tai yra esant nereguliariam produktų tiekimui ir kai produktai yra greitai gendantys, Pirkėjas turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo šių produktų mokėtiną sumą dienos nustatymo dienos.

Pirkėjas, įsigijęs šviežią plonintą viščių broilerių filė, turėjo atsiskaityti su tiekėju per 30 kalendorinių dienų nuo šio produkto mokėtiną sumą dienos. Tyrimo metu nustatyta, kad mokėtiną sumą dienos nustatymo diena – 2022 m. lapkričio 23 d., todėl Pirkėjas su tiekėju turėjo atsiskaityti ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 23 d., tačiau su tiekėju atsiskaityta buvo 2022 m. gruodžio 27 d., tai yra per 34 kalendorines dienas, tokiu būdu **Pirkėjas pavėlavo atsiskaityti 4 kalendorines dienas ir padarė draudžiamą nesąžiningos prekybos veiksmą, numatytą Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte** (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01).

Pirkėjui UAB „Judex“ taikytina atsakomybė

Už Įstatymo 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01) atliktus draudžiamus nesąžiningos prekybos praktikos veiksmus vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 2 dalimi – pirkėjui turi būti skiriama ne mažesnė kaip 200,00 Eur, tačiau ne didesnė kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos dydžio bauda, kuri apskaičiuojama ir skiriama trimis etapais.

Pirmuoju etapu apskaičiuojamas pradinis baudos dydis, kuris yra 7 procentai nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos.

Pirkėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] susidariusios pradelstos skolos buvo: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d. – 1 245,27 Eur, pradinis baudos dydis už pradelstą skolą yra **87,17 Eur** (1 245,27 Eur * 7 proc.).

Pirkėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] susidariusios pradelstos skolos buvo: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 21 d. – 1 815,00 Eur, pradinis baudos dydis už pradelstą skolą yra **127,05 Eur** (1 815,00 Eur * 7 proc.).

Pirkėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] pagal susidariusios pradelstos skolos buvo: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 24 d. – 925,65 Eur, pradinis baudos dydis už pradelstą skolą yra **64,80 Eur** (925,65 Eur * 7 proc.).

Pirkėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] susidariusios pradelstos skolos buvo: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d. – 395,80 Eur, pradinis baudos dydis už pradelstą skolą yra **167,71 Eur** (2 395,80 Eur * 7 proc.).

Pirkėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] susidariusios pradelstos skolos buvo: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d. – 885,12 Eur, pradinis baudos dydis už pradelstą skolą yra **61,96 Eur** (885,12 Eur * 7 proc.).

Antruoju etapu apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, atsižvelgiant į pažeidimo trukmę.

Pirkėjo atsiskaitymų su [DUOMENYS NESKELBTINI] vėlavimų trukmė: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d., atsiskaityta 2023 m sausio 12 d. – pavėluota atsiskaityti 20 dienų, todėl vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto a papunkčiu, pradinis baudos dydis (87,17 Eur) didinamas 25 procentais ir **bazinis baudos dydis yra 108,96 Eur** (87,17 Eur + 25 proc.).

Pirkėjo atsiskaitymų su [DUOMENYS NESKELBTINI] vėlavimų trukmė: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 21 d., atsiskaityta 2023 m. kovo 13 d – pavėluota atsiskaityti 82 dienas, todėl vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto c papunkčiu, pradinis baudos dydis (127,05 Eur) didinamas 100 procentų ir **bazinis baudos dydis yra 254,10 Eur** (127,05 Eur + 100 proc.).

Pirkėjo atsiskaitymų su [DUOMENYS NESKELBTINI] vėlavimų trukmė: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 24 d., atsiskaityta 2023 m. kovo 17 d. – pavėluota atsiskaityti 83 dienas, todėl vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto c papunkčiu, pradinis baudos dydis (64,80 Eur) didinamas 100 procentų ir **bazinis baudos dydis yra 129,60 Eur** (64,80 Eur + 100 proc.).

Pirkėjo atsiskaitymų su [DUOMENYS NESKELBTINI] vėlavimų trukmė: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d., atsiskaityta 2022 m. gruodžio 27 d. – pavėluota atsiskaityti 4 dienas, todėl vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto a papunkčiu, pradinis baudos dydis (167,71 Eur) didinamas 25 procentais ir **bazinis baudos dydis yra 209,64 Eur** (167,71 Eur + 25 proc.).

Pirkėjo atsiskaitymų su [DUOMENYS NESKELBTINI] vėlavimų trukmė: pagal PVM sąskaitą faktūrą [DUOMENYS NESKELBTINI], išrašytą 2022 m. lapkričio 23 d., atsiskaityta 2023 m. gruodžio 27 d. – pavėluota atsiskaityti 4 dienas, todėl vadovaujantis

Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies 2 punkto a papunkčiu, pradinis baudos dydis (61,96 Eur) didinamas 25 procentais ir **bazinis baudos dydis yra 77,45 Eur** (61,96 Eur + 25 proc.).

Trečiuoju etapu apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Įstatymo 21 straipsnio 9 ir 10 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes.

Pažeidimo tyrimo metu atsakomybę lengvinančių, ar sunkinančių aplinkybių nurodytų Įstatymo 21 straipsnio 9 ir 10 dalyse nenustatyta, todėl apskaičiuojant galutinį baudos dydį pirmiau apskaičiuoti baziniai baudos dydžiai nėra nei didinami, nei mažinami.

Bazinis baudos dydis už [DUOMENYS NESKELBTINI] pradelstas skolų sumas yra 108,96 Eur. Vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 2 dalimi, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjui negali būti skiriama mažesnė kaip 200,00 Eur dydžio ir didesnė kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos dydžio bauda. Pirkėjo skola tiekėjui [DUOMENYS NESKELBTINI] yra 1 245,27 Eur, 20 proc. nuo šios sumos sudaro 249,05 Eur. Kadangi apskaičiuotasis bazinis baudos dydis 108,95 Eur nesiekia Įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nustatytos minimalios 200,00 Eur dydžio baudos ir neviršija maksimalios leistinos skirti 249,05 Eur dydžio baudos, Pirkėjui už tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] atžvilgiu padarytą nesąžiningą prekybos praktikos veiksmą, draudžiamą pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), skiriama minimali Įstatyme numatyta **200,00 Eur dydžio bauda**.

Bazinis baudos dydis už [DUOMENYS NESKELBTINI] pradelstas skolų sumas yra 254,10 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad apskaičiuotas bazinis baudos dydis neviršija maksimalios leistinos skirti baudos, Pirkėjui už tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] atžvilgiu padarytą nesąžiningą prekybos praktikos veiksmą, draudžiamą pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), skiriama **galutinė 254,10 Eur dydžio bauda**.

Bazinis baudos dydis už [DUOMENYS NESKELBTINI] pradelstas skolų sumas yra 129,60 Eur. Pirkėjo skola tiekėjui [DUOMENYS NESKELBTINI] yra 925,65 Eur, 20 proc. nuo šios sumos sudaro 185,13 Eur. Tai reiškia, kad Pirkėjui negali būti skiriama didesnė kaip 185,13 Eur dydžio bauda. Atsižvelgiant į tai, kad apskaičiuotas bazinis baudos dydis nesiekia Įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nustatytos minimalios 200,00 Eur dydžio baudos ir į tai, kad Pirkėjui negali būti skiriama didesnė kaip 185,13 Eur dydžio bauda, kuri yra mažesnė už Įstatyme nustatytą minimalią 200 Eur dydžio baudą, Pirkėjui už tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] atžvilgiu padarytą nesąžiningą prekybos praktikos veiksmą, draudžiamą pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), skiriama **galutinė 185,13 Eur dydžio bauda**.

Bazinis baudos dydis už [DUOMENYS NESKELBTINI] pradelstas skolų sumas yra 209,64 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad apskaičiuotas bazinis baudos dydis neviršija maksimalios leistinos skirti

baudos, Pirkėjui už tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] atžvilgiu padarytą nesąžiningą prekybos praktikos veiksmą, draudžiamą pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), skiriama **galutinė 209,64 Eur dydžio bauda**.

Bazinis baudos dydis už [DUOMENYS NESKELBTINI] pradelstas skolų sumas yra 77,45 Eur. Pirkėjo skola tiekėjui [DUOMENYS NESKELBTINI] yra 885,12 Eur, 20 proc. nuo šios sumos sudaro 177,02 Eur. Tai reiškia, kad Pirkėjui negali būti skiriama didesnė kaip 177,02 Eur dydžio bauda. Atsižvelgiant į tai, kad apskaičiuotas bazinis baudos dydis nesiekia Įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje nustatytos minimalios 200,00 Eur dydžio baudos ir į tai, kad Pirkėjui negali būti skiriama didesnė kaip 177,02 Eur dydžio bauda, kuri yra mažesnė už Įstatyme nustatytą minimalią 200 Eur dydžio baudą, Pirkėjui už tiekėjo [DUOMENYS NESKELBTINI] atžvilgiu padarytą nesąžiningą prekybos praktikos veiksmą, draudžiamą pagal Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punktą (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01), skiriama **galutinė 177,02 Eur dydžio bauda**.

Agentūra nusprendžia:

1. pripažinti UAB „Judex“ vėlavus atsiskaityti su tiekėjais už žemės ūkio ir maisto produktus ir pažeidus Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkto (redakcijos, galiojusios nuo 2023-05-05 iki 2024-08-01) reikalavimus;

2. vadovaujantis Baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo pažeidimus apskaičiavimo ir skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 721 „Dėl Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo įgyvendinimo“ 13 punktu, skirti UAB „Judex“ 1 020,00 Eur dydžio piniginę baudą.

Vadovaujantis Įstatymo 21 straipsnio 11 dalimi Agentūros paskirta bauda į valstybės biudžeto surenkamąją sąskaitą¹ (įmokos kodas 6819, lėšų gavėjas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas – 188659752) turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo sprendimo dėl baudos skyrimo gavimo dienos. Apskundus sprendimą, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmestas skundas, įsiteisėjimo dienos.

Laiku nesumokėjus baudos, bus vykdomas priverstinis baudos išieškojimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, šis sprendimas gali būti apskųstas per 30 dienų nuo jo gavimo dienos, pateikiant skundą Žemės ūkio

¹ Nr. LT78 7290 0000 0013 0151 (AS „Citadele banka“ Lietuvos filialas); LT05 7044 0600 0788 7175 (AB SEB bankas); Nr. LT32 7180 0000 0014 1038 (AB Šiaulių bankas); Nr. LT74 4010 0510 0132 4763 (Luminor Bank AS Lietuvos skyrius); Nr. LT24 7300 0101 1239 4300 (AB „Swedbank“); Nr. LT42 7230 0000 0012 0025 (UAB Urbo bankas).

agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius) arba Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius), arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius), arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius, ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt/>).

Kreipimasis į teismą nesustabdo sprendimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Direktorius

Jonas Balkevičius